

Pilar 3 – Offentliggjøring av informasjon om kapital, risikoforhold, godtgjørelse og informasjon fra kredittforetak

31. desember 2023 Melhus Sparebank

INNHOLDSFORTEGNELSE

PILAR 3 – OFFENTLIGGJØRING AV INFORMASJON OM KAPITAL, RISIKOFORHOLD, GODTJØRELSE OG INFORMASJON FRA KREDITTFORETAK

1.	Innledning og formål med dokumentet	2
2.	Styring og kontroll av risiko	2
3.	Bankens retningslinjer for godtgjørelsespolitikk	2
4.	Informasjonsplikt for foretak som har eierinteresser i foretak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett	6
5.	Vedlegg: Standardiserte skjemaer for offentliggjøring av bankens nøkkeltall for kapital og likviditet, samlet kredittrisikoeksponering og godtgjørelse	6

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter åttende del av kapitalkravsforordningen (CRR (EU) 2013/575), jf. Forskrift om kapitalkrav og nasjonal tilpasning av CRR/CRD IV del XI. Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2023 med mindre annet fremgår.

2. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

God virksomhetsstyring og risikostyring er en forutsetning for å skape langsiktige verdier for kunder, egenkapitalbevisere og ansatte, og skal sikre at virksomheten er bærekraftig over tid.

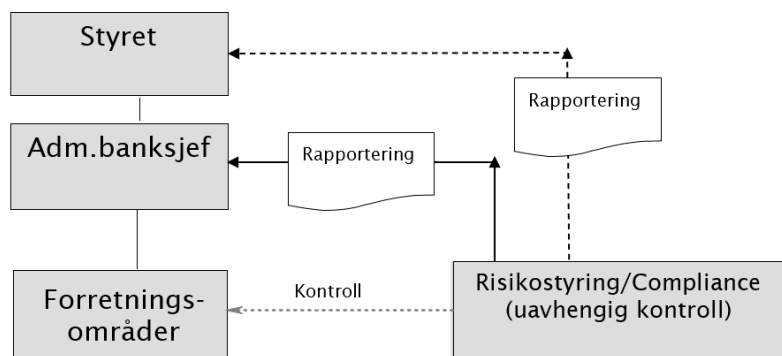
Styret skal fastsette bankens mål, strategier og overordnede planer og endre disse ved behov. Styret har det overordnede ansvar for bankens risikostyring og internkontroll både i banken som helhet og for de enkelte vesentlige virksomhetsområder. I dette ligger også beslutning om bankens risikoprofil og risikotoleranse for de ulike risikotypene.

Banksjef utøver den daglige ledelse av banken og skal sørge for at banken drives i samsvar med lov og forskrift. Banksjef har det overordnede ansvaret for at organisasjonen etterlever de beslutninger styret har fattet.

Bankens ledere for de ulike forretningsområdene har ansvar for å identifisere, vurdere, styre, måle og rapportere alle vesentlige risikoer innenfor sitt fagområde.

Risikostyringsfunksjonen (Risk Manager) skal sikre at alle vesentlige risikoer i banken er identifisert, vurdert, styrt, målt og rapportert av ledere for de ulike forretningsområdene. Risikostyringsfunksjonen rapporterer til ledelsen og styret.

Rollefordelingen er skissert i figuren under:

Banken har i tillegg etablert en ordning med intern revisor. Internrevisjon skal kontrollere at banken er organisert og drives på en forsvarlig måte og i samsvar med gjeldende krav til virksomheten.

Policy for virksomhets- og risikostyring gir en overordnet beskrivelse av virksomhetsstyringen og risikostyringen i banken. Dokumentet er vedtatt av bankens styre, og skal ses i sammenheng med bankens strategi og vedtekter.

I tillegg til policy for virksomhets- og risikostyring har banken egne policydokumenter for de viktigste risikoområder. Dette gjelder for bankens kreditt, markeds- og likviditetsrisiko. Operasjonell risiko er beskrevet i eget policydokument, som også må ses i sammenheng med de øvrige risikotyper. Banken har ikke etablert egne policydokumenter for risiko knyttet til strategiske beslutninger, forretningsmessige forhold eller bankens omdømme. Disse risikoene er likevel hensyntatt ved vurdering av bankens kapitalbehov i ICAAP-prosessen.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risiko for tap, samt risiko for ekstra kostnader knyttet til at bankens låne- og kredittkunder ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser iht. avtaler. Dette er den risikoen som kan ha størst konsekvens, og dermed den risikoen banken har mest fokus på. Banken mener å ha god kontroll på kredittrisikoen gjennom gode systemer og rutiner for kredittgivningen, i tillegg til oppfølging av engasjementene.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikke klarer å innfri dine gjeldsforpliktelser. Likviditetsrisiko er også risikoen for at banken ikke kan refinansiere sin gjeld og/eller finansiere aktiviteten uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på likvide eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering. Bankens innskuddskunder kan i praksis på kort varsel disponere sine innskudd. Derimot vil bankens lånekunder ønske langsiktig finansiering og kredittrammer. På denne måte eksponeres banken for likviditetsrisiko.

Banken har interne måltall for likviditet, herunder likviditetsbuffer, innskuddsdekning, overføringsgrad til EBK, trekkrettigheter og forfallsstruktur, som løpende rapporteres til styret. Banken benytter Finanstilsynets modell for beregning av Liquidity Coverage Ratio (LCR) og Net Stable Funding Ratio (NSFR). Det er satt en minimumsramme for LCR og NSFR som ligger over offentlige krav. Banken benytter også stresstester og likviditetsprognoser i likviditetsstyringen.

I tillegg kan banken også funde seg gjennom langsiktige innlån fra penge- og kapitalmarkedet. Forfallsstrukturen fremgår i note om gjeld. Banken har trekkrettigheter på 300 mill.

Likviditetssituasjonen i banken anses å være god.

Markedsrisiko

Med bankens markedsrisiko forstås risiko for tap som følge av svingninger i aksjekurser, kredittspreader, renter og valutakurser.

Renterisikoen er risikoen for at banken får tap på grunn av renteutviklingen i markedet. Andel fastrentelån i egen balanse er begrenset, og er sikret ved hjelp av rentebytteavtaler. Banken tilstreber i tillegg å ha en spredt forfallsstruktur på fastrenteinnskudd.

Bankens markedsrisiko skal være lav til moderat.

Operasjonell risiko

Med operasjonell risiko mener vi risikoen for tap som følge av utilstrekkelige/sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Definisjonen omfatter juridisk risiko, compliancerisiko, belønnings/insentivrisiko og omdømmerisiko.

Operasjonell risiko er ofte tett knyttet til bankens øvrige risikoområder, slik som for eksempel kredittrisiko, markedsrisiko og likviditetsrisiko. Håndtering av operasjonell risiko skjer i stor grad gjennom etablerte retningslinjer for vesentlige risikoer og forretningsområder, kontroller gjennomført av første- og andrelinjen, årlig internkontrollgjennomgang, samt rapportering av blant annet operasjonelle hendelser og kritiske risikoindikatorer.

Det er ikke registrert operasjonelle avvik i 2023 som har påført banken vesentlige tap eller økt risikoeksponering.

ICAAP og kapitalkrav

MelhusBanken utarbeider årlig ICAAP, primært i forbindelse med årsskifte. Bankens administrasjon utarbeider dokumentet, og styret konkluderer gjennom diskusjoner i styremøte på bankens kapitalbehov.

Banken benytter maler utarbeidet av Eika Vis som utgangspunkt for bankens risikostyring, herunder grunnlag for kapitalbehovsvurderingen og ICAAP-dokumentet. Bankens strategi og tilhørende budsjetter, mål og rammer gitt i policydokumenter og retningslinjer for risikoområdene, danner grunnlaget for bankens interne kapitalbehovsvurderinger. Samtidig legger kapitalbehovsanalysene føringer for mulige strategier.

Åpenhetsloven

Melhus Sparebank er underlagt Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (åpenhetsloven), herunder plikten til å redegjøre for aktsomhetsvurderinger. Redegjørelsen publiseres på bankens hjemmeside.

3. BANKENS RETNINGSLINJER FOR GODTJØRELSESPOLITIKK

Det er styrets ansvar å sørge for at banken har retningslinjer og rammer for godtgjørelsesordningen for alle ansatte som samsvarer med bankens mål, risikoprofil og langsiktige interesser.

Bankens godtgjørelsesordning skal

- bidra til at banken tiltrekker seg og beholder den kompetansen banken trenger for å nå sine overordnede mål
- være i samsvar med bankens overordnede mål, risikoappetitt og langsiktige interesser
- bidra til å fremme og gi incentiver til god styring og kontroll med bankens risiko på kort og lang sikt
- motvirke høyere risikotakning enn bankens risikotoleranse definert i risikopolicyer og andre styrende dokumenter
- bidra til at kundenes interesser ivaretas, og at interessekonflikter unngås

- bidra til lik belønning for likt arbeid, uavhengig av kjønn, hudfarge og etnisitet, religion og livssyn, graviditet og fødselspermisjon, seksuell legning, funksjonsnedsettelse og omsorgsansvar.

Retningslinjene setter rammer for lønn, bonus og alle andre former for godtgjørelser til bankens ansatte, inklusive naturalytelser som fri telefon, fri bil og subsidierte boliglån.

Bankens godtgjørelsesordning består for tiden av følgende hovedelementer

- *Fastlønn*
- *Variabel lønn (bonus)*
- *Pensjons - og forsikringsordninger*
- *Ulike naturalytelser*

Det samlede styret utgjør godtgjørelsesutvalget i Melhus Sparebank.

Godtgjørelse til styret / generalforsamlingens leder.

Generalforsamlingen har oppnevnt en valgkomité som årlig fremmer forslag om godtgjørelse til styrets medlemmer og generalforsamlingens leder basert på vervets ansvar, kompleksitet og tidsbruk samt skal stå i målestokk til tilsvarende godtgjørelser i sammenlignbare banker. Generalforsamlingen beslutter honorarsatsene.

Lønn og godtgjørelse til administrerende banksjef.

Styret i Melhus Sparebank fastsetter lønn og annen godtgjørelse til adm. banksjef. Fastsettelsen er basert på hovedprinsippene for den generelle godtgjørelsesfastsettelsen i banken og adm. banksjef tildeles bonus på linje med øvrige ansatte. I tillegg er det inngått individuell pensjonsavtale med adm. Banksjef.

Lønn og godtgjørelse til andre ledende ansatte.

Adm. banksjef gjennomgår og beslutter lønn og annen godtgjørelse til andre ledende ansatte basert på hovedprinsippene for den generelle godtgjørelsesfastsettelsen for øvrige ansatte i banken. Ingen av medlemmene i bankes ledergruppe har lønn og annen godtgjørelse som avviker fra den generelle godtgjørelsesordningen i banken.

Oversikt over bankens styre og ledelse, samt godtgjørelser er i note 21 til årsregnskapet.

4. INFORMASJONSPLIKT FOR FORETAK SOM HAR EIERINTERESSER I FORETAK SOM UTSTEDER OBLIGASJONER MED FORTRINNSRETT

		Beløp i tusen kroner eller prosent	
a	Overføringsrad: Samlet portefølje overført og formidlet til Eika Boligkreditt AS (bolighypoteklån) i prosent av samlede utlån til personmarkedet på bankens balanse og bolighypoteklån		28,1
b	Gjennomsnittlig belåningsgrad for bolighypoteklån hos Eika Boligkreditt AS		50,4
c	Overpantsettelsesgrad i sikkerhetsmassen		109,24 %
d	Tellende sikkerhetsmasses andel av sikkerhetsmasse totalt		98,96 %
e	Utestående garantiforpliktelse		26.690
f	Bokført verdi av hhv. obligasjoner med fortrinnsrett, aksjer, fondsobligasjonskapital, ansvarlig lånekapital og annen usikret finansiering i kredittforetaket	Obligasjoner med fortrinnsrett	106.572.817
		Aksjer	1.428.559
		Fondobligasjoner	575.000
		Ansvarlig lånekapital	779.252
		Senior obligasjoner	3.303.114
g	Andre forpliktelser overfor kredittforetaket som følge av aksjonæravtaler og lignende		

MelhusBanken stiller garanti for lån som kundene har i Eika Boligkreditt (EBK). EBK har som vilkår at lånet er innenfor 75% av panteobjektets verdi. Pr. 31.12.2023 er 2.550,2 mill av bankens portefølje overført til EBK.

Garantiene består av en saksgaranti og en tapsgaranti, i tillegg til en motregningsrett.

Saksgarantien gjelder for hele lånebeløpet i perioden fra banken anmoder om utbetaling til lånets pantesikkerhet har oppnådd rettsvern og bankens depotavdeling har kontrollert dokumentasjonen.

Tapsgaranti er begrenset til 1% av bankens utlånsportefølje, minimum 5 mill kroner. Med tapsgaranti plikter banken å dekke 80 % av konstaterte tap på bankens utlån i EBK. Overskytende del på 20% av tapet har EBK rett til å motregne i provisjon til alle eierbankene, proratarisk ut ifra den enkelte banks andel av utlånsporteføljen på det tidspunkt tapet konstateres. Motregningsretten gjelder i en periode på 12 måneder.

Banken er forpliktet til å kjøpe OMF utstedt av EBK knyttet til EBKs likviditetsbehov innenfor 12 mnd, dersom EBK utøver denne retten etter «Avtale om kjøp av OMF». Ved beregning av likviditetsforpliktelsen kommer EBKs eksisterende likviditetsbeholdning til fradrag. Siden etablering av forpliktelsen har EBKs netto likviditetsbehov vært negativt. Banken har i denne perioden ikke hatt noen forpliktelse til å kjøpe OMF utstedt av EBK. Det forventes heller ikke under normale markedsforhold at banken i kommende år blir forpliktet til å kjøpe OMF for et vesentlig beløp.

5. VEDLEGG: STANDARDISERTE SKJEMAER FOR OFFENTLIGGJØRING AV BANKENS NØKKELTALL FOR KAPITAL OG LIKVIDITET, SAMLET KREDITTRISIKOEKSPONERING OG GODTGJØRELSE

Beløp i tusen kroner

		a	c	e
		31.12.2023	30.06.2023	31.12.2022
	Tilgjengelig ansvarlig kapital (beløp)			
1	Ren kjernekapital	1.282.705	1.173.272	1.374.422
2	Kjernekapital	1.409.211	1.253.598	1.473.422
3	Total ansvarlig kapital	1.581.559	1.355.549	1.599.268
	Risikovektet beregningsgrunnlag			
4	Totalt risikovektet beregningsgrunnlag	7.103.817	7.073.357	7.584.187
	Kapitaldekning (i prosent av risikovektet beregningsgrunnlag)			
5	Ren kjernekapitaldekning	18,06 %	16,59 %	18,12 %
6	Kjernekapitaldekning	19,84 %	17,72 %	19,43 %
7	Total kapitaldekning	22,26 %	19,16 %	21,09 %
	Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere andre risikoer enn overdreven gjeldsoppbygging (i prosent av risikovektet beregningsgrunnlag)			
EU 7a	Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere andre risikoer enn overdreven gjeldsoppbygging (i prosent av risikovektet beregningsgrunnlag)	2,30 %	2,30 %	2,30 %
EU 7b	herav: som skal dekkes av ren kjernekapital (prosentpoeng)	1,30 %	2,30 %	2,30 %
EU 7c	herav: som skal dekkes av kjernekapital (prosentpoeng)	1,70 %	2,30 %	2,30 %
EU 7d	Samlet SREP kapitalkrav (i prosent)	10,30 %	10,30 %	10,30 %
	Kombinert buffer- og totalt kapitalkrav (i prosent av risikovektet beregningsgrunnlag)			
8	Bevaringsbuffer (i prosent)	2,50 %	2,50 %	2,50 %
EU 8a	Bevaringsbuffer som følge av makro- eller systemrisiko fastsatt av en medlemsstat (i prosent)			
9	Institusjonsspesifikk motsyklisk kapitalbuffer (i prosent)	2,50 %	2,50 %	2,00 %
EU 9a	Systemrisikobuffer (i prosent)	4,50 %	3,00 %	3,00 %
10	Buffer for globalt systemviktige institusjoner (i prosent)			
EU 10a	Buffer for andre systemviktige institusjoner (i prosent)			
11	Kombinert bufferkrav (i prosent)	9,50 %	8,00 %	7,50 %
EU 11a	Samlet kapitalkrav (i prosent)	19,80 %	18,30 %	17,80 %
12	Tilgjengelig ren kjernekapital (CET1) etter oppfyllelse av samlede SREP-krav til ansvarlig kapital (i prosent)			
	Uvektet kjernekapitalandel			
13	Sum eksponeringsmål	14.200.563	14.544.368	13.744.895
14	Uvektet kjernekapitalandel (i prosent)	9,92 %	8,62 %	9,22 %
	Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere risikoen for overdreven gjeldsoppbygging (i prosent av risikovektet beregningsgrunnlag)			
EU 14a	Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere risikoen for overdreven gjeldsoppbygging (i prosent)			
EU 14b	herav: skal bestå av ren kjernekapital (prosentpoeng)			
EU 14c	Samlede SREP-krav til uvektet kjernekapitalandel (i prosent)	3,00 %	3,00 %	3,00 %
	Bufferkrav til uvektet kjernekapitalandel og samlet krav til uvektet kjernekapitalandel (i prosent av det samlede beregningsgrunnlag)			
EU 14d	Bufferkrav til uvektet kjernekapitalandel (i prosent)			
EU 14e	Samlet krav til uvektet kjernekapitalandel (i prosent)	3,00 %	3,00 %	3,00 %
	Likviditetsreserve (LCR)			
15	Likvide eiendeler (vektet verdi)	602.562	565.411	533.433
EU 16a	Utbetalinger (vektet verdi)	508.745	557.000	543.929
EU 16b	Innbetalinger (vektet verdi)	268.473	278.800	194.331
16	Netto utbetalinger (justert verdi)	240.272	278.198	349.598
17	Likviditetsreserve/LCR (i prosent)	251 %	203 %	153 %
	Stabil finansiering (NSFR)			
18	Poster som gir stabil finansiering	8.390.422	8.493.684	6.605.868
19	Poster som krever stabil finansiering	7.324.667	7.137.549	6.147.824
20	Stabil finansiering/NSFR (i prosent)	115 %	119 %	108 %